

چکیده

هنوز توسعه روستایی با مسایل و چالش‌های متعددی مواجه است. زیرا که راهبردهای گذشته در زمینه توسعه روستایی موفقیت آمیز نبوده و نتوانسته است مسایلی چون فقر، اشتغال، بهداشت، امنیت غذایی و پایداری محیط زیست را تامین کند. یکی از این راهبردهایی که اخیرا در اغلب کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفته و حتی در برخی از این کشورها به اجرا درآمده است و نتایج مثبتی هم به همراه داشته، توسعه و گسترش گردشگری در نواحی روستایی که دارای پتانسیل‌های لازم برای گسترش گردشگری است، می‌باشد. توسعه گردشگری روستاها که قابلیت‌های بکر و طبیعی بسیاری دارند، علاوه بر رونق صنعت گردشگری، با ایجاد اشتغال و افزایش درآمد خانوارهای روستایی، می‌تواند دریچه تازه‌ای به سوی توسعه روستاها باز کند. هدف از پژوهش حاضر، تعیین نقش مشارکت جامعه محلی در توسعه گردشگری روستایی در شهرستان رشت می‌باشد. از این رو پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی-تحلیلی است. جامعه آماری آن شامل ۲۱۹۶۸۱ نفر از جمعیت روستایی شهرستان رشت می‌باشد که حجم نمونه با استفاده از جدول حداقل حجم نمونه کرجی مورگان ۳۸۴ نفر تعیین شده است. جهت تعیین روایی پرسش‌نامه از روایی صوری و محتوایی استفاده شد و پایایی آن نیز بر اساس آلفای کرونباخ ۰/۹۳۶ محاسبه گردید که حاکی از پایایی بالای ابزار اندازه‌گیری می‌باشد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی صورت گرفت. نتایج نشان داد که شاخص اقتصادی با میانگین ۳/۶۲۰ مهم‌ترین نقش جامعه محلی در توسعه گردشگری می‌باشد در حالی که شاخص فرهنگی با میانگین ۳/۵۸۸ و اجتماعی با میانگین ۳/۳۲۷ به ترتیب در رتبه‌های بعدی جای گرفتند. از میان متغیرهای مورد بررسی تنها متغیر محل سکونت با نقش پاسخ‌گویان در توسعه گردشگری روستایی ارتباط معنی‌داری دارد. ویژگی‌های فردی پاسخ‌گویان با شاخص‌های پیش‌برنده و بازدارنده رابطه معنی‌داری ندارد. همچنین از میان متغیرهای مورد بررسی تنها متغیر محل سکونت با نقش پاسخ‌گویان در توسعه گردشگری تفاوت معنی‌داری دارد.

واژه‌های کلیدی: گردشگری، جامعه محلی، مشارکت، توسعه گردشگری روستایی، شهرستان رشت.